

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор Національного університету

«Одеська юридична академія»»

професор Олег ТОДОЩАК

протокол засідання Приймальної комісії

№ 3 від 28 березня 2025 року

ПРОГРАМА СПІВБЕСІДИ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

для вступників на здобуття освітньо-професійного ступеня фаховий молодший бакалавр на основі базової середньої освіти, повної загальної середньої освіти, освітньо-кваліфікаційного рівня кваліфікованого робітника

Одеса 2025

ЗМІСТ

1. Пояснювальна записка.....	3
2. Характеристика структури завдань співбесіди.....	5
3. Перелік тем на співбесіду з української мови.....	6
4. Критерії оцінювання відповідей.....	9
5. Перелік рекомендованої літератури.....	13

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Співбесіда з української мови – форма вступного випробування, яка передбачає очне або дистанційне оцінювання підготовленості вступника. Програмою для проведення співбесіди в дистанційному форматі є сервіс ZOOM. Відбірковою приймальною комісією надається Веб-посилання для доступу, інформація про час та вимоги проведення співбесіди в дистанційному форматі.

Вступники, які не можуть забезпечити виконання вимог до умов проведення співбесіди в дистанційному форматі, не допускаються до її проходження.

Співбесіда проводиться для перевірки знань, умінь, навичок та інших компетентностей вступника з української мови достатніх для здобуття фахової передвищої освіти на основі базової загальної середньої освіти. За результатами співбесіди з української мови виставляється оцінка за шкалою 100-200 або ухвалюється рішення про негативну оцінку вступника («незадовільно»).

Допуск вступників до співбесіди здійснюється за умови наявності документа, який засвідчує особу (зокрема з використанням Дії). У разі неможливості ідентифікації вступника співбесіда не проводиться.

Під час співбесіди не дозволяється порушувати тишу, спілкуватися з іншими вступниками, користуватися будь-якими джерелами.

Вступники, які не з'явилися на співбесіду без поважних причин у визначений час, до участі у конкурсі не допускаються. У разі виникнення обставин, що можуть становити загрозу для життя та здоров'я вступників співбесіда може бути припинена. Перескладання співбесіди не дозволяється.

Програма передбачає перевірку готовності вступника до здобуття ним фахової передвищої освіти, тобто наявність теоретичних знань з різних розділів мовознавства (фонетика, графіка, орфографія, орфоепія, лексика, фразеологія, морфеміка, морфологія, синтаксис, пунктуація, стилістика), практичних комунікативних та операційних умінь володіння українською мовою (граматика, лексика, стилістика), розвинених мовленнєвих навичок, логічних та соціально-когнітивних компетентностей, достатніх для формулювання власних думок.

Вступник повинен показати теоретичні знання української літературної мови -

її словникового складу, звукової будови, морфології, синтаксису, стилістики і правил пунктуації. Йому також потрібно виявити належний рівень практичного володіння усним і письмовим мовленням.

2. ХАРАКТЕРИСТИКА СТРУКТУРИ ЗАВДАНЬ СПІВБЕСІДИ

Співбесіда проводиться за білетами, складеними відповідно до навчальних програм з української мови для загальноосвітніх середніх навчальних закладів за методикою, визначеною закладом фахової передвищої освіти. До комплекту завдань для індивідуальної усної співбесіди входить 25 білетів. Кожний білет складається з 3-х питань. Тривалість вступного випробування в розрахунку на одного вступника становить 20 хв.

Комплекси завдань дозволяють динамічно визначити рівень засвоєння вступниками теоретичного матеріалу й уміння його застосовувати на практиці та відповідно корегувати цей рівень. Співбесіда активізує пізнавальну діяльність вступників, сприяє розвитку в них уміння концентруватися, робити правильний вибір, обґрунтовувати відповідь.

Співбесіда з української мови проводиться не менше ніж двома членами комісії з кожним вступником, яких призначає голова предметної комісії згідно з розкладом у день іспиту.

Під час співбесіди члени екзаменаційної комісії відмічають правильність відповідей в аркуші співбесіди, який по закінченню вступного випробування підписується вступником та членами відповідної комісії.

На аркушах не допускаються будь-які умовні позначки, що б розкривали авторство роботи. Вступник зазначає прізвище тільки у визначених для цього місцях. Інформація про результати співбесіди оголошується вступникові в день її проведення. Перескладання співбесіди не дозволяється.

Мінімальна кількість балів («позитивна оцінка») для участі в конкурсному відборі - 100 балів. «Негативна оцінка» ухвалюється рішенням відбіркової приймальної комісії, якщо абітурієнт не набрав 100 балів. Загальна кількість балів - 100 (від 100 до 200). Максимально можлива кількість балів становить 200.

3. ПЕРЕЛІК ТЕМ НА СПІВБЕСІДУ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Розділ 1. Фонетика і графіка. Орфоепія і орфографія. Звуки мови.

Голосні та приголосні звуки. Приголосні тверді і м'які, дзвінкі і глухі. Подовжені звуки. Алфавіт. Букви й інші графічні засоби. Співвідношення звуків і букв. Звукове значення букв я, ю, є, ї, щ та буквосполучень дз, дж. Склад, наголос. Ненаголошені голосні, їх вимова і позначення на письмі. Вимова приголосних звуків, їх позначення на письмі. Уподібнення приголосних звуків. Спрощення у групах приголосних. Правила вживання апострофа. Вживання м'якого знака. Подвоєння букв на позначення подовжених м'яких приголосних та збігу однакових приголосних звуків. Правопис суфіксів і префіксів. Написання слів іншомовного походження. Основні правила переносу слів з рядка в рядок. Лапки у власних назвах.

Розділ 2. Будова слова, словотвір і орфографія.

Значущі частини слова: корінь, префікс, суфікс, закінчення. Спільнокореневі слова і форми слова. Основа слова і значення змінних слів. Чергування голосних звуків. Чергування приголосних фонем. Вимова і написання префіксів з- (зі-, із-, с-), роз-, без-, через-, пре-, при-, прі-. Змінювання і творення слів. Основні способи словотворення в українській мові. Зміни приголосних при творенні слів. Правопис складних та складноскорочених слів.

Розділ 3. Лексикологія і фразеологія.

Поняття про лексику. Лексичне значення слова. Однозначні і багатозначні слова. Пряме і переносне значення слова. Синоніми. Антоніми. Омоніми. Загальновживана лексика. Діалектні та професійні слова. Запозичені слова. Фразеологія української мови. Лексикографія.

Розділ 4. Морфологія і орфографія.

Поняття про самотійні і службові частини мови.

Іменник як частина мови: загальне значення. Власні і загальні, конкретні і абстрактні назви. Назви істот і неістот. Граматичні категорії іменника. Категорія роду, числа, відмінка. Відмінювання іменників. Основні значення відмінків. Поділ іменників на групи, особливості іменників I, II, III, IV відмін. Відмінювання

іменників множинної форми. Невідмінювані іменники. Словотворення іменників. Способи творення іменників. Правопис відмінкових закінчень. Правопис найважливіших іменникових суфіксів. Велика буква у власних назвах. Кличний відмінок (у власних чоловічих та жіночих іменах).

Прикметник як частина мови: загальне значення прикметника, його граматичні ознаки, синтаксична роль. Розряди прикметників за значенням. Ступені порівняння якісних прикметників: вищий і найвищий, способи їх творення (проста і складна форми). Відмінювання прикметників. Повні і короткі прикметники, тверда і м'яка групи прикметників. Правопис відмінкових форм прикметників. Способи творення прикметників. Написання складних прикметників.

Числівник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди числівників за значенням і граматичними ознаками (кількісні, порядкові, збірні, дробові). Групи числівників за будовою (прості, складні і складені). Відмінювання числівників. Правопис числівників. Вживання числівників на позначення часу і дат.

Займенник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Групи займенників за значенням. Відмінювання займенників. Правопис займенників.

Дієслово як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Форми дієслова. Категорія виду (доконаний і недоконаний), перехідності / неперехідності. Категорія особи, способу, числа і часу. Безособові дієслова. Дієслова I та II дієвідмін. Способи творення дієслів. Правопис дієслів.

Форма дієслова -дієприкметник: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Активні і пасивні дієприкметники, їхтворення. Відмінювання дієприкметників. Дієприкметниковий зворот. Правопис дієприкметників.

Форма дієслова-дієприслівник: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Дієприслівники доконаного і недоконаного виду, відмінювання дієприслівників. Дієприслівниковий зворот. Правопис дієприслівників.

Прислівник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди прислівників за значенням (означальні, обставинні).

Ступені порівняння прислівників. Способи творення прислівників. Правопис прислівників.

Службові частини мови.

Прийменник як службова частина мови. Групи прийменників за походженням і морфологічним складом(первинні, вторинні; прості, складні і складені). Правопис прийменників разом, окремо, через дефіс.

Сполучник як службова частина мови. Сполучники сурядності і підрядності. Правопис сполучників разом і окремо.

Частка як службова частина мови. Формотворчі, заперечні і модальні. Написання то-, бо-, -от, таки-. Не з різними частинами мови.

Вигук як частина мови. Правопис вигуків.

Розділ 5. Синтаксис і пунктуація.

Словосполучення. Будова і типи словосполучень за способом вираження головного слова.

Поняття про речення. Члени речення, способи їх вираження.

Прикладка як різновид означення. Порівняльний зворот. Розділові знаки при прикладках і порівняльних зворотах.

Просте речення, його види (односкладне й двоскладне). Різновиди односкладних речень. Повні і неповні речення. Розділові знаки у простому реченні. Тире в неповних реченнях. Однорідні члени речення, розділові знаки при однорідних членах речення. Відокремлені члени речення (та уточнюючі). Звертання та вставні слова. Розділові знаки при них.

Складне речення, його типи. Складносурядне речення. Складнопідрядне речення. Види підрядних речень. Розділові знаки в складносурядних і складнопідрядних реченнях. Безсполучникове складне речення, розділові знаки в ньому. Складне речення з різними видами зв'язку, розділові знаки в ньому.

Способи відтворення чужого мовлення. Пряма і непряма мова. Цитати. Діалог. Розділові знаки при прямій мові, цитаті і діалозі.

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДЕЙ

Підсумкова оцінка за співбесіду виставляється за 200-бальною системою оцінювання.

200-175 балів ставиться, якщо вступник ґрунтовно й повно викладає теоретичний матеріал, дає правильне визначення мовних понять; демонструє повне розуміння матеріалу, обґрунтовує свої думки наводить необхідні приклади, дібрані самостійно; не допускає мовленнєвих помилок.

152-172 бали отримує вступник, який теж демонструє знання та розуміння необхідного матеріалу однак у відповіді є певні фактичні помилки, які він виправляє після зауваження викладача.

143-100 бали отримує вступник, який виявляє знання й розуміння основних положень даної теми, але викладає матеріал не досить повно, допускає неточності у визначенні понять або у формулюванні правил; не вміє глибоко і переконливо обґрунтувати свої думки й відчуває труднощі під час добору прикладів; викладає матеріал непослідовно й допускає мовленнєві помилки.

99-0 балів отримує вступник, який демонструє незнання більшої частини матеріалу, допускає у формулюванні визначень і правил помилки, що спотворюють їх зміст.

Критерії оцінювання знань з української мови (співбесіда) (шкала 100-200 балів)

Бали	Вимоги до умінь вступника
99 і нижче	Вступник не може відтворити навчальний матеріал навіть на навчальному рівні, не володіє інформацією про літературні явища та факти.
100-105	У вступника виникають значні труднощі у підтриманні діалогу. Відтворює матеріал на низькому рівні.
106-110	Може розрізнити об'єкт вивчення і відтворити деякі його елементи.
111-115	Фрагментарно відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення, має

	здатність до елементарного викладу думки.
116-120	Володіє матеріалом на початковому рівні його засвоєння, відтворює незначну його частину (менше половини навчального матеріалу).
121-125	Розуміє основний навчальний матеріал, здатний з неточностями дати визначення понять. Допускає багато помилок у граматиці.
126-130	Відтворює менше половини навчального матеріалу. Здатний з неточностями дати визначення понять.
131-135	Виявляє знання і розуміння основних положень навчального матеріалу. Відповідь його правильна, але не достатньо осмислена.
136-140	Бере участь у діалозі за змістовно найпростішою мовленнєвою ситуацією, припускається помилок різного характеру.
141-145	Має недостатній рівень знань, володіє близько половиною навчального матеріалу, здатний повторити за зразком певну дію; описує явища, процеси без пояснень причин, слабо орієнтується в поняттях.
146-150	Знає більш як половину навчального матеріалу; розуміє основний навчальний матеріал; здатний з помилками й неточностями дати визначення понять, сформулювати правило, відтворити його з помилками та неточностями; формулює поняття, наводить приклади; підтверджує висловлене судження прикладами.
151-155	Питання значною мірою розкриті, але трапляються недоліки за низкою показників, бракує єдності стилю, репліки недостатньо вдалі.
156-160	Виявляє знання і розуміння основних положень навчального матеріалу, може поверхово аналізувати події, процеси, явища і робить певні висновки; відповідь його правильна, але недостатньо осмислена; самостійно відтворює більшу частину

	навчального матеріалу; відповідає за планом навчального матеріалу.
161-165	Відповідає за планом, висловлює власну думку щодо теми, вміє застосовувати знання на практиці; виклад загалом зв'язний, питання в цілому розкрито, але помітний репродуктивний характер, відсутня самостійність суджень, їх аргументованість, добір слів не завжди вдалий тощо. Вміє наводити власні приклади на підтвердження правил.
166-170	Вступник правильно і логічно відтворює навчальний матеріал; самостійно створює достатньо повний, зв'язний, з елементами самостійних суджень текст; розуміє основоположні теорії і факти, установлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; уміє наводити причинно-наслідкові зв'язки між ними.
171-175	Вступник уміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок; вдало добирає лексичні засоби але у відповіді є недоліки. Вільно застосовує вивчений матеріал, розуміє факти.
176-180	Знання вступника є достатньо повними, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, уміє аналізувати, установлювати найсуттєвіші зв'язки і залежності між мовними явищами.
181-185	Вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в дещо змінених ситуаціях, уміє аналізувати і систематизувати інформацію, наводить приклади до правил із небагатьма помилками.
186-190	Вступник володіє глибокими й міцними знаннями, робить аргументовані висновки; критично оцінює окремі нові мовні факти, явища, ідеї, наводить доречні приклади. Мова відзначається багатством словника.
191-195	Володіє узагальненими знаннями з предмета, аргументовано використовує їх; уміє застосувати вивчений матеріал для

	власних аргументованих суджень у практичній діяльності.
196-200	Володіє дуже глибокими і міцними знаннями, демонструє на прикладах вивчений матеріал. Вступник, який набрав 99 і меншу кількість балів, не допускається до конкурсу.

5. ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Авраменко О. Українська мова : підруч. для 8 кл. загальноосвіт. навч. закл. Київ: Грамота, 2021. 191 с.
2. Авраменко О. Українська мова : підруч. для 9 кл. загальноосв. навч. закл. Київ : Грамота, 2022. 159 с.
3. Блажко М., Омельчук С. Правописний практикум з української мови. Норми нової редакції «Українського правопису» : навч. посібник. Київ : Грамота 2020. 224 с.
4. Глазова О.П. Українська мова : підручн. для 9 кл. загальноосв. навч. закл. Харків: Ранок, 2022. 241с.
5. Глазова О.П. Українська мова : підручн. для 8 кл. загальноосв. навч. закл. Київ : Освіта, 2021. 255с.
6. Глазова О.П. Українська мова : підручн. для 9 кл. загальноосв. навч. закл. Харків : Ранок, 2022. 241 с.
7. Данилевська О.М. Українська мова : підручн. для 8 кл. загальноосв. навч. закл. Київ : Оріон, 2021. 288с.
8. Заболотний В.В., Заболотний О.В. Українська мова : підручн. для 9 кл. загальноосв. навч. закл. Київ : Генеза, 2022. 274с.
9. Караман С.О., Горошкіна О.М. Українська мова: підручн. для 9 класу (поглиблене вивчення філології), 2-е видання. Харків : Ранок, 2022. 273 с.
10. Козачук Г. О. Українська мова: практикум Київ : Вища школа, 2020. 414 с.
11. Український правопис / [ред.: Є. І. Мазніченко та ін.]; НАН України; Українська національна комісія з питань правопису; Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України; Інститут української мови НАН України; Український мовноінформаційний фонд НАН України. Київ: Наукова думка, 2019. 390 с.